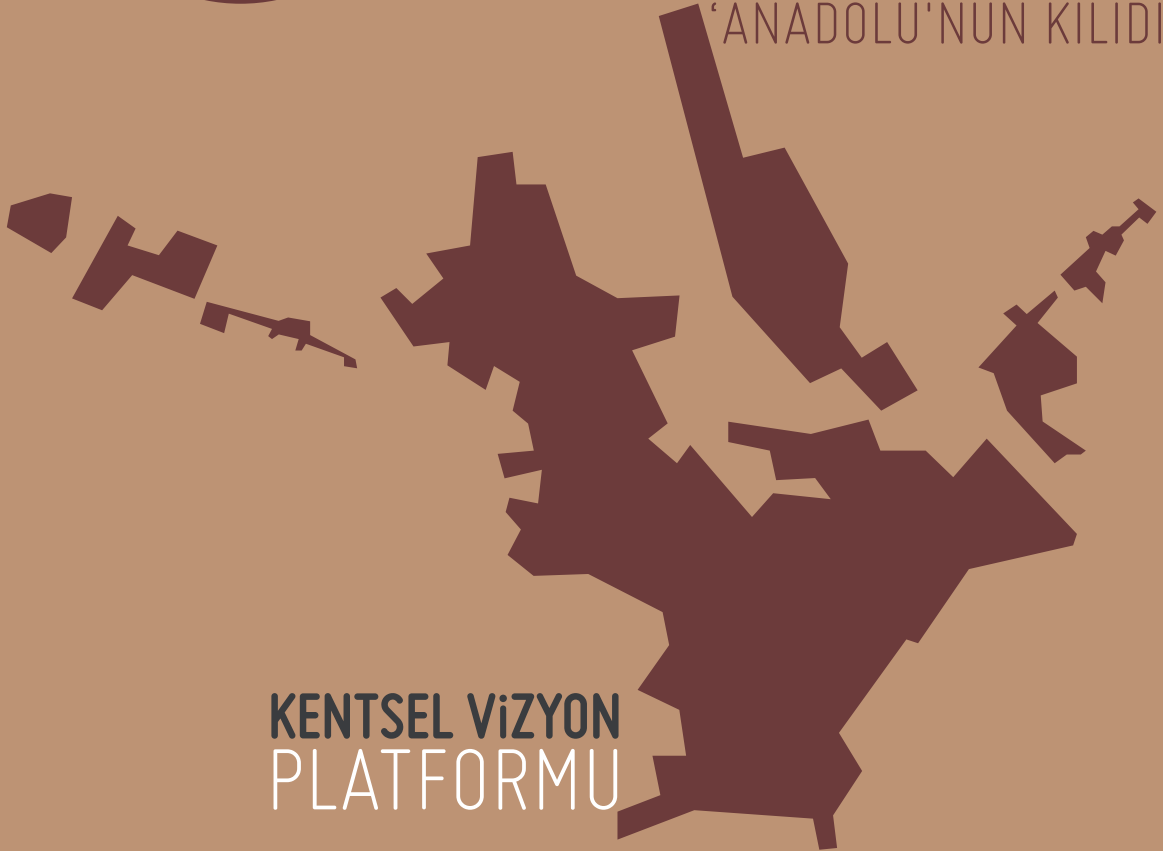

03

AFYONKARAHİSAR VİZYON PLANI

'ANADOLU'NUN KİLİDİ'

KENTSEL VİZYON
PLATFORMU

KENTSEL VİZYON PLATFORMU

‘Kentsel Vizyon ile Kurgulanan Kentler’

NEF ve Kentsel Strateji tarafından kurulan
Kentsel Vizyon Platformu
kamu, sivil ve özel sektör işbirliği ile

- bölge
- kent
- mahalle

ölçeğinde çalışmalar yaparak, yeni planlama
yaklaşımı ve modellerini tartışmaya açmaktadır.

81KENT
VİZYON
www.kentselvizyon.org

“Afyonkarahisar Vizyon Planı”
‘Kentsel Strateji’ tarafından geliştirilen
kapsam ve içerik çerçevesinde,
A. Faruk Göksu ve Sıla Akalp’in
Stüdyo 33’te verdiği eğitimler sonucunda
Ezgi Madran tarafından hazırlanmıştır.

01

ANALİTİK BAKIŞ
Stratejik Göstergeler
10 Temel Sorun ve Fırsat
BEK Analizi

07

02

STRATEJİK BAKIŞ
Bölgesel İşbirliği
Kent Kurgusu

15

03

VİZYON
Bölgesel Vizyon
Kentsel Vizyon

20

04

3x3 VİZYON ve EYLEM ÇERÇEVESİ
Vizyon Çerçevesi
Eylem Çerçevesi

23

05

AFYONKARAHİSAR'IN GELECEĞİ İÇİN
10 TEMEL İLKE

36

BÖLÜM

01

ANALİTİK BAKIŞ
Stratejik Göstergeler
10 Temel Sorun ve Fırsat
BEK Analizi

STRATEJİK GÖSTERGELER

Nüfus:
703.948 kişi

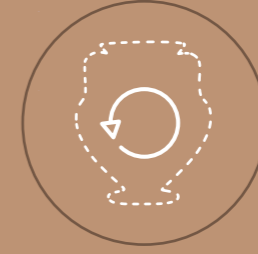
Ekonomik Değerler:

- Tarım ve Hayvancılık
- Jeotermal Enerji Santrali
- Mermer
- Sağlık turizmi
- Ticaret
- Madencilik

Eğitim:

- Afyon Kocatepe Üniversitesi (32000 öğrenci)

Tarihsel İzler:

- Afyon Müzesi
- İhsaniye Ayazini Kasabası (Metropolis)
- İhsaniye Döğer Yerleşim Yeri
- Synnada
- Apameia Kibotos Antik Kenti
- Dokimaia Antik Kenti (İscehisar)
- Yedi Kapı Kaya Yerleşim Yeri
- Pentapolisler
- Bruzus
- Eucarpeia
- Hierapolis
- Otrus
- Stectorium

8

Performans Kriterleri

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

45

ÇEVRE
35

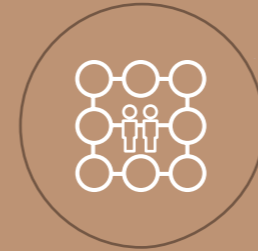
EKONOMİ

41

SOSYAL
48

YAŞAM KALİTESİ

63

Sosyal Altyapı:

- 24 Kütüphane
- 11 Sinema Salonu
- 1 Tiyatro Salonu
- 1 Üniversite
- 3 Müze

Doğal Değerler:

- Frig Vadisi
- Peri Bacaları
- Eber Gölü
- Karamık Bataklığı

9

10 TEMEL FIRSAT

Zengin tarihi miras	1
Büyük pazarlara ulaşılabilirlik	2
Ticaretin gelişme potansiyeli	3
Madenler ve yeraltı kaynaklarının zenginliği	4
Mermer sektörünün gelişmiş olması	5
Jeotermal rezervlerin kullanma pazar çeşitliliği	6
Sağlık turizmi potansiyeli	7
Tarıma dayalı sanayi potansiyeli	8
Arıcılığın geliştirilebilme imkanı	9
Hayvancılık organize sanayi bölgeleri kurma girişimi	10

10 TEMEL SORUN

10	1	Düşük Ar-Ge ve inovasyon düzeyi
	2	Üniversite ve sanayi işbirliğinin yetersizliği
	3	Mesleki ve teknik eğitimlerin az olması
	4	Pazarlama ve kurumsallaşma becerisinin düşük olması
	5	Bölge öz sermayesinin dışarıya çıkma eğilimi
	6	Yöresel ürünlerin patentle koruma altına alınamaması
	7	Termal kaynaklardan yeterince yararlanılamaması
	8	Doğal kaynakların bilinçsiz kullanımı
	9	Hayvancılıkta geleneksel yöntemlerden vazgeçilememesi
	10	Mera alanlarının sanayi yatırıma açılması

BEK ANALİZİ

Kaynak: KentSEL Strateji

Birikim

Frigler
Manevi değerler
Antik kentler

Bereket

Termal
Soda
Mermer
Bakır
Haşhaş
Tahıl

Beceri

Bakır İşçiliği
Hayvancılık
Mermercilik
Sucukçuluk
Lokumculuk

Bakış

İşbirliği
Markalaşma
Tanıtım
Gıda Sanayi

Büyüme

Turizm
İhracat
Sanayi
Eğitim
Kentleşme

Beklenti

Modern tarım
Jeotermal enerji üretimi
Markalaşma
Kurumsallaşma

Ekoloji

Dağlar
Göller
Peribacaları

Ekonomi

Tarım
Hayvancılık
Turizm
İthalat
Sanayi

Eşitlik

Kadın-Erkek
Sosyal hayat
Fırsat eşitliği
Engelli hakları

Etkinleştirme

Kırsal alan
Sosyal gruplar
Seracılık
Turizm

Edinim

Enerji Üretimi
Modern Hayvancılık
Canlanma
Miras

Entegrasyon

Üniversite-tarım
Turist-halk
İlçeler arası
Komşu iller

Koruma

Frig vadisi
Pentapolis
Peribacaları
Eber Gölü
Karamık Bataklığı

Kapasite

Jeotermal
Doğa
Tarih
Kültür
Maden

Kalkınma

Gıda sanayi
Madencilik, Hayvancılık
Jeotermal enerji
Tarihsel birikim
Sağlık Turizmi

Kimlik

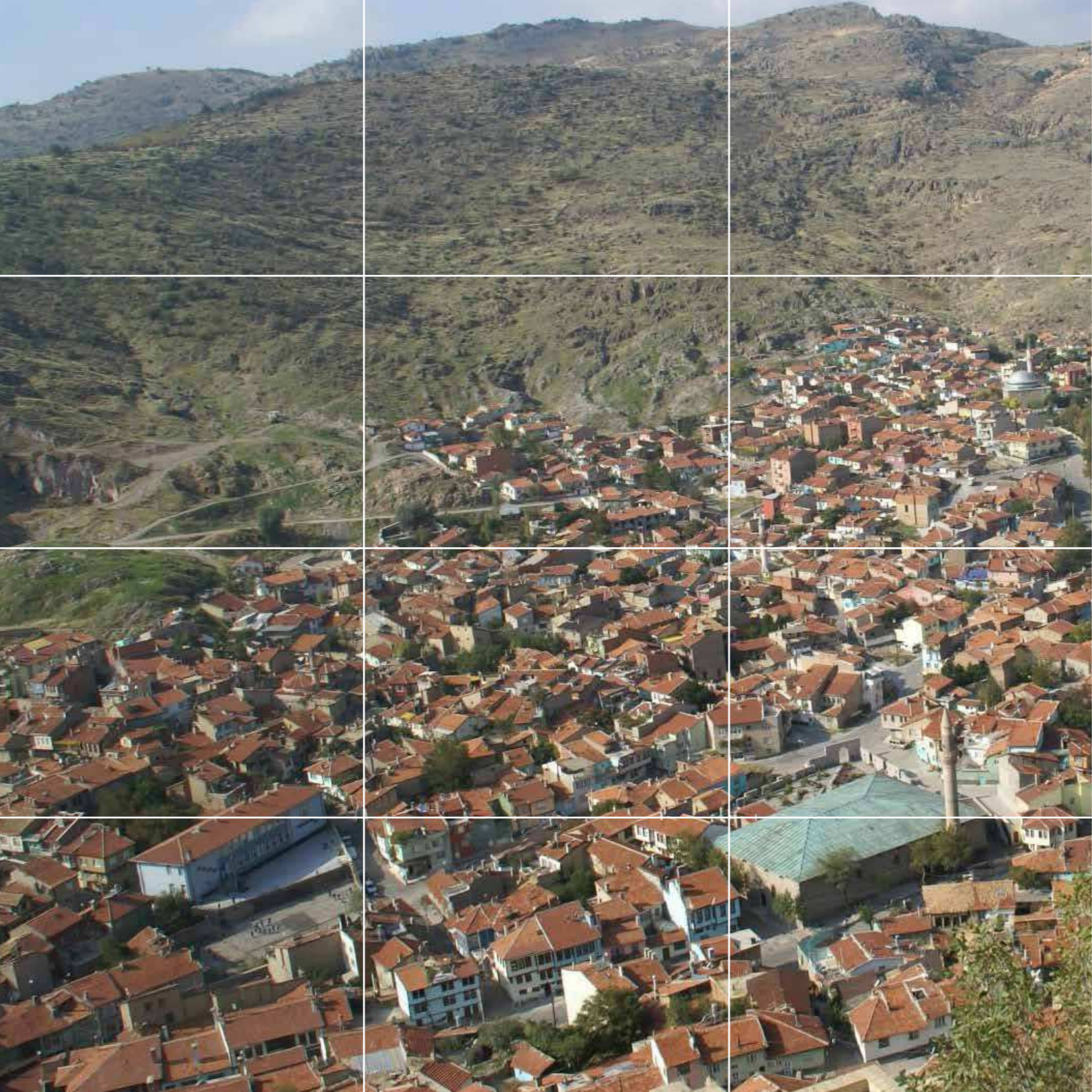
Karahisar Kalesi
Termal Başkent

Katılım

Sosyal etkinlik
Kültürel etkinlik
Sosyal sorumluluk

Kurgu

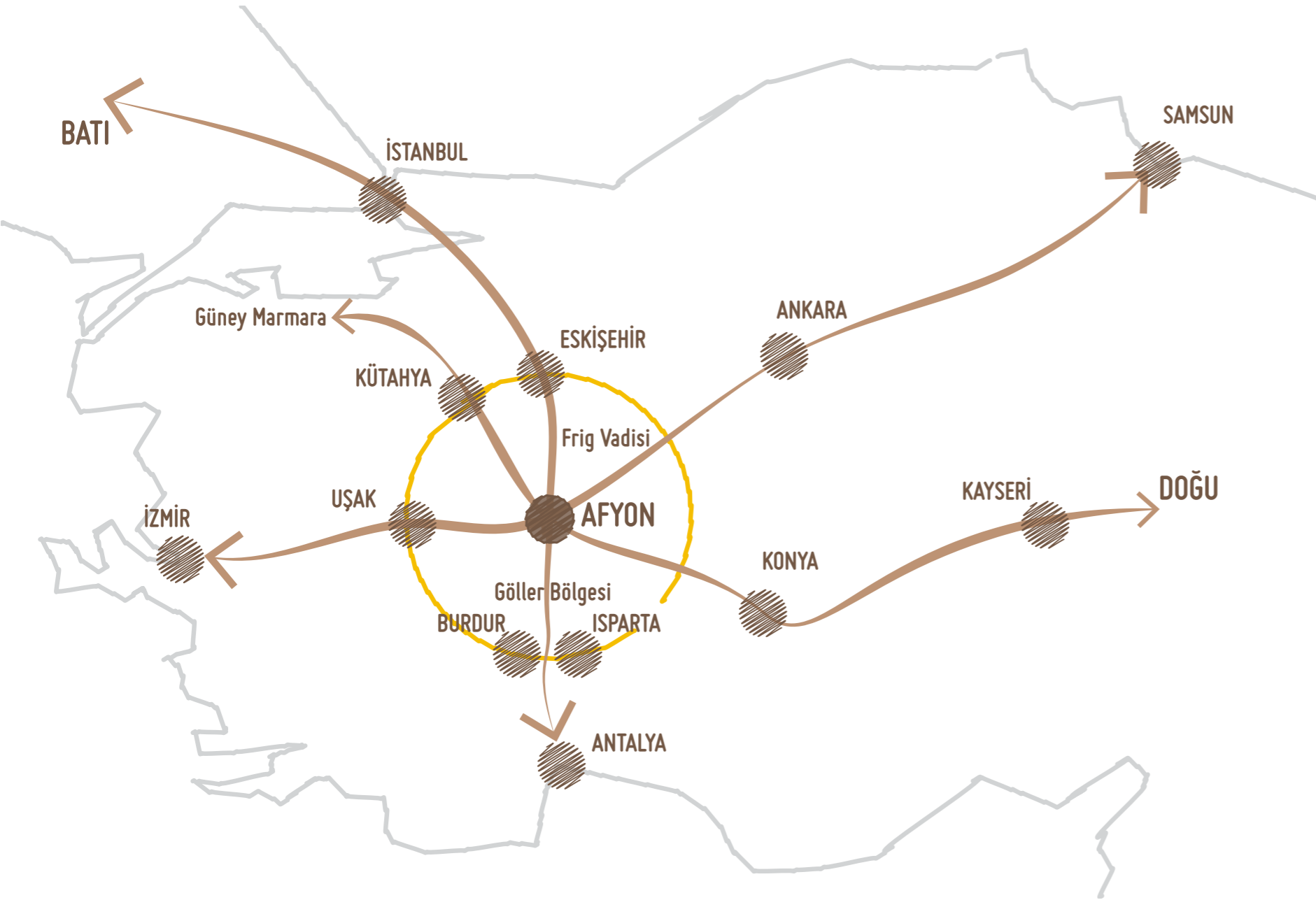
Kompakt Kent
Temiz Enerji
Turizm Kenti
Lojistik Köprü

BÖLÜM

02

STRATEJİK BAKIŞ
Bölgesel İşbirliği
Kent Kurgusu

BÖLGESEL İŞBİRLİĞİ

AFYON BÖLGE İÇİNDE HANGİ STRATEJİK ROLÜ ÜSTLENECEK?

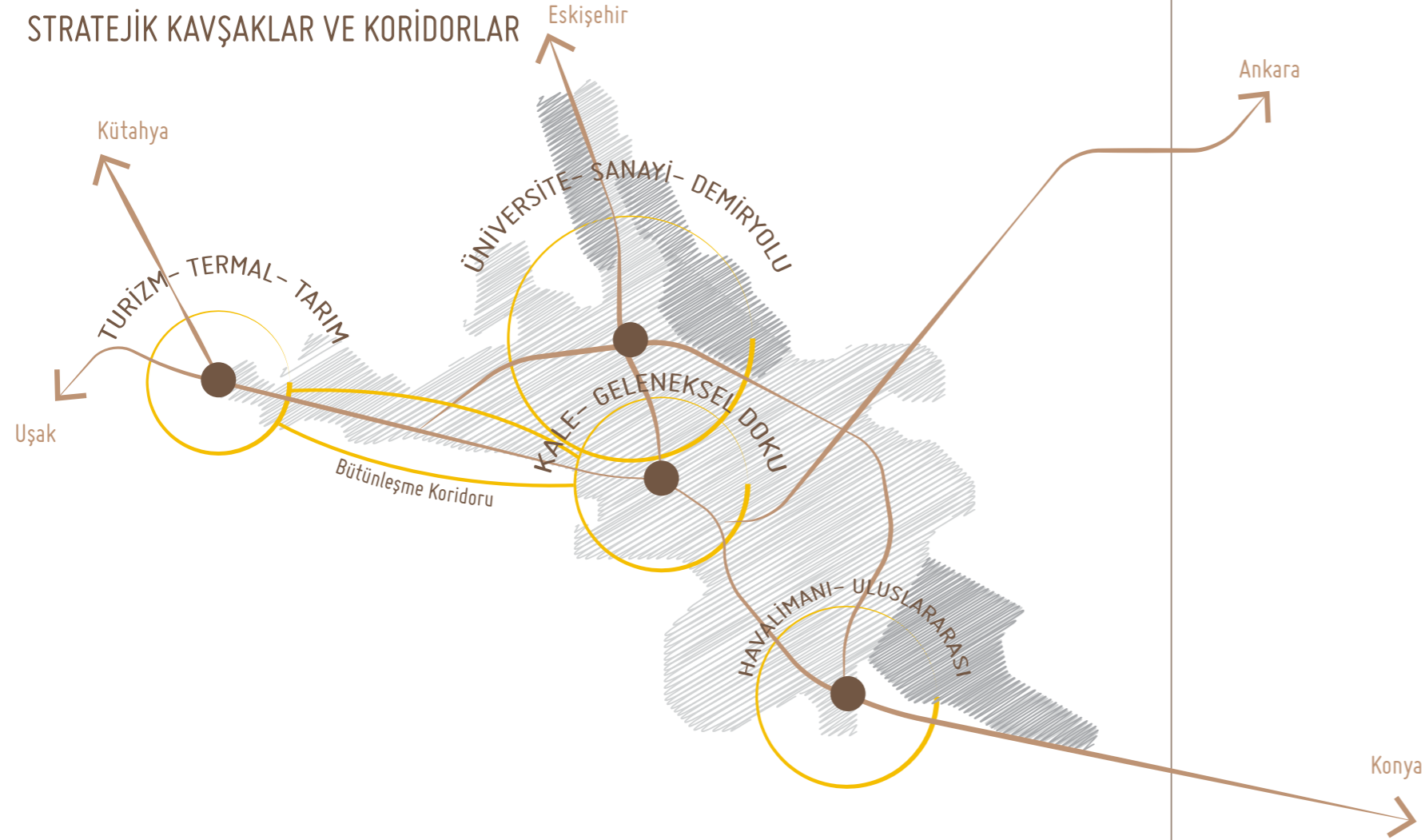
Afyonkarahisar Ege, İç Anadolu ve Akdeniz Bölge'lerinde bulunan sınırları ile, kuzeyi güneye, batıyı doğuya bağlayan doğal bir köprü görevi görmektedir.

Ayrıca komşu illeri olan Uşak ve Kütahya ile teknolojik, sanayi ve endüstriyel bazda işbirliği içerisindedir. Kurtuluş Savaşı'nın en önemli zaferi olan Başkomutanlık Meydan Muharebesi burada bu bölgede cereyan etmiş, tarihte önemli bir yeri olan Frig Vadisi Eskişehir ile arada kalan alanda bulunmaktadır.

Afyon, kavşak kent konumunun avantajını kullanarak Uşak, Kütahya, Eskişehir, Ankara ile Göller bölgesi kentleri Burdur ve Isparta üzerinde Antalya ile başta ticaret ve turizm olmak üzere stratejik işbirlikleri kurmalıdır.

Bölge içinde kentler arası stratejik işbirliği her kentin tematik öncelikleri dikkate alınarak yapılmalı ve ortak bölge ortak vizyon çerçevesinde ortak stratejiler geliştirilmelidir.

STRATEJİK KAVŞAKLAR VE KORİDORLAR

KENT KURGUSU

YENİ KENT KURGUSU NE OLACAK?

Ovalar ve yerleşim düzenini kısıtlayan dağlarla çevrili, nüfus artış hızı ise eksilerde olan Afyon kent merkezinde, tarım arazilerinin arasında yeni yerleşim alanları belirlemek yerine kent içerisinde kalan boşluklar değerlendirilmeli; böylelikle tarım arazileri koruma altına alınmalıdır. Eski yerleşim merkezi kentsel dönüşüm projesi kapsamında restore edilip tarihi değeri ortaya çıkarılmalı, kent yerleşim düzeninde ulaşılabilirlik ilkesi göz önünde bulundurulmalıdır.

Afyonkarahisar, kale, çarşı ve mahalle geleneksel üçlüsünü koruyan ender kentlerden birisidir. Bu nedenle, geleneksel mekez ve mahallelerin canlandırılması ve yaşama katılması sağlanmalıdır. Batı gelişme yönü dikkate alınarak, Uşak ve Kütahya yolu kavşağında oluşan turizm termal ve tarım odağı ile merkez arasında bütünleşme koridoru senaryosu yazılmalıdır. Kuzey gelişme aksının üniversite, sanayi odağı ile kentin bütünleşme stratejisi de tematik koridor ve odaklar sistematığı içinde kurgulanmalıdır.

Afyonkarahisar, kent kurgusunu oluştururken aşağıdaki temel ilkeleri de dikkate almalıdır.

- Ekolojik dengeyi gözetmek
- Bilgi temelli ekonomisi ile katma değer yaratmak
- Rekabet gücü ve yaşam kalitesini artırmak
- Dengeli büyüyen, gelişen ve öğrenen bir kent olmak

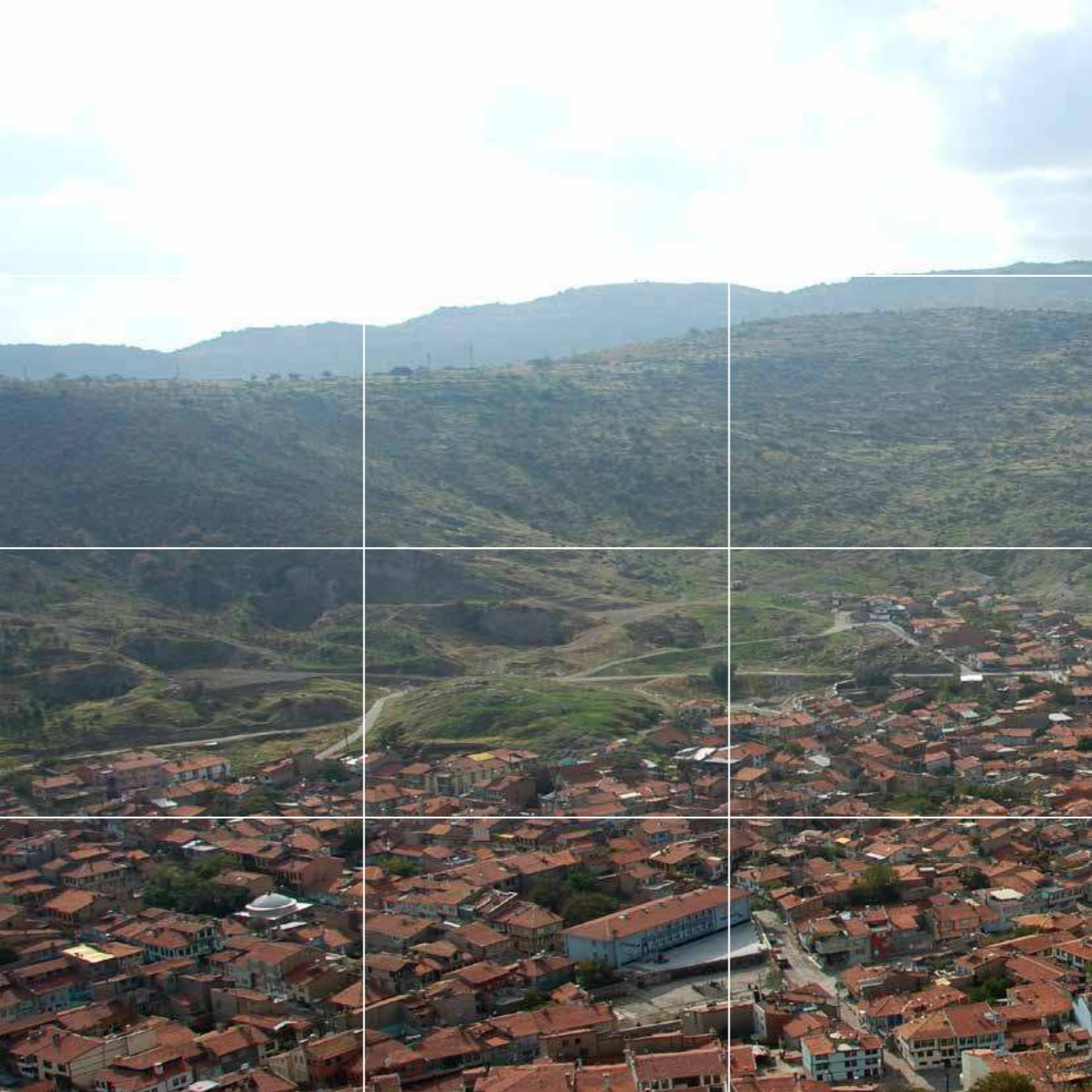
BÖLÜM

03

VİZYON
Bölgesel Vizyon
Kentsel Vizyon

BÖLGESEL VİZYON
TÜM YOLLARIN KESIŞTİĞİ NOKTA

KENTSEL VİZYON
GELİŞEN ve DÖNÜŞEN
TERMAL BAŞKENT

BÖLÜM

04

VİZYON ve EYLEM
ÇERÇEVESİ
Vizyon Çerçevesi
Eylem Çerçevesi

VİZYON ÇERÇEVESİ

3x3

EYLEM ÇERÇEVESİ

24

AFYON'UN GELECEĞİ

25

VİZYON ÇERÇEVESİ

3 FARKLILIK

3 TEMA

3 STRATEJİ

Kesişim Noktası

Termal Kaynak

Kalkınma

Tarihsel Katmanlar

Milli Mücadele

Bütünleşme

Coğrafi Yapı

Kompakt Kent

Dönüşüm

3 FARKLILIK

1 Kesişim Noktası

Bölge İçindeki Doğal Köprü

Ege Bölgesi, İç Anadolu Bölgesi, ve Akdeniz Bölgesi'nin kesişiminde yer alan Afyonkarahisar, bölgenin dağlık coğrafi yapısı içerisindeki konumu itibari ile kuzeyi güneye, batıyı doğuya bağlayan doğal bir köprü görevi görmektedir. İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya ve Konya ulaşımı açısından, Anadolu'nun tam ortasında yolların kesişim noktası niteliğini taşıyan il, lojistik açıdan büyük öneme sahiptir.

2 Tarihsel Katmanlar

Medeniyetler İçin Durak Noktası

Afyonkarahisar, birçok medeniyete ev sahipliği yapmış, önemli tarihi olayların merkezlerden biridir. İlk tarihi bulguların Tunç Çağı'na tekabül ettiği ilde, M.Ö. Hitit, Frig, Lidya ve Pers medeniyetleri hüküm sürmüştür. Malazgirt Zaferi'ne kadar da Roma ve Bizans dönemi yaşanmıştır. Bölge coğrafi yapısı ve konumu itibariyle büyük bir öneme sahip olduğundan Araplar ve Türkler Anadolu'nun alınmasının, Afyonkarahisar'ın alınmasıyla mümkün olacağını düşünmüş; Selçuklular ili üs olarak kullanmış; Osmanlılar Anadolu'da Türk birliğini sağlamak için Karamanoğullarına buradan saldırmış; Anadolu'ya egemen olmak isteyen Yunanlılar burada üstlenmiş; Türkiye Cumhuriyetinin temelleri burada atılmış ve Büyük Taarruz harekâtı Afyonkarahisar'dan başlatılmıştır. Ayrıca Hitit döneminin ticaret yolu olan Kral Yolu da buradan geçerek Ege'ye ulaşmaktadır.

3 Coğrafi Yapı

Doğanın Sınırları ve Sundukları

Türkiye'nin Ege, Akdeniz, İç Anadolu Bölgelerine yayılan Afyonkarahisar, dağlar ve ovalar kentidir. Bölgenin genel coğrafi konumunun dağlık olması ve ulaşım engel teşkil etmesinin aksine Afyonkarahisar'daki dağların yerleşimi ilin ulaşım açısından köprü görevini görmesini sağlamış ve il için bir avantaj yaratmıştır. Yeraltı ve yer üstü su kaynakları ise bolluk göstermekte turizm ve tarım açısından önem teşkil etmektedir.

3 TEMA

1 Termal Kaynak

Suyla Gelen Sağlık

Termal kaynaklar açısından Türkiye çapında önemli bir yere sahip olan Afyonkarahisar sağlık turizmi ve termal turizmin gelişmesi açısından önemli bir potansiyel barındırmaktadır. Bu potansiyelin değerlendirilmesi ve geliştirilmesi, turizm gelişiminin ivme kazanması ve turizm aktivitelerinin tüm mevsimlere dağılabilmesi açısından önemlidir. Bu kapsamda, termal turizmin gelişiminin teşvik edilmesi ve sistemli bir şekilde sağlık turizm alanlarının geliştirilmesi önceliklidir. Termal kaynak bulunan bölgelerde yeni termal turizm gelişim merkezleri kurulmalı, mevcut imkanlar pazar talebine göre yeniden düzenlenmeli, tıp fakültesi işbirliği ile sağlık serbest bölge kurulma çalışmaları yapılmalı ve dünya pazarında tanıtım yapılması gerekmektedir.

2 Milli Mücadele

Kurtuluş Destanı

Başkomutanlık Meydan Muharebesi, Kocatepe üzerinden komuta edilen savaşın önemli bir kısmı Afyonkarahisar'da geçmiştir. Bu önemli savaşın unutulmaması ve turizm potansiyeli yaratılması açısından, muharebenin geçtiği diğer illerle işbirliği sağlanması, savaşın izlerinin ortaya çıkartılması ve müze, anıt, şehitliklerin canlandırılması ve gerektiği takdirde yenilerinin ortaya konması gerekmektedir.

3 Kompakt Kent

Yükselen Yeni Değer: Sürdürülebilir Kent

Nüfus artış hızı çok düşük, göç oranı ise eksilerde olan Afyonkarahisar'da kır-kent dengesi bulunmaktadır. Coğrafi konum itibarıyla dağların ve tepelerin el verdiği ölçüde sınırlayıcı unsurlarla kurulmuş olan il merkezi, kompakt kent görüntüsü çizmekte, yakın zamana kadar şehrin bu algısını bozacak tek unsurun OSB olduğu görülmektedir. Son yıllarda İzmir yolu çevresinde konumlanan yeni yerleşimler, artış göstermeyen nüfus dinamiği düşünülürse talep fazlası çıkmaktadır. Dağların ve tarım arazilerinin arasında yol çevresinde koridor etkisi oluşturan yeni yerleşim düzenini benimsemekten ziyade kent içindeki boşluklar düzenlenmeli, karma arazi kullanımı ilkeleri benimsenmelidir.

3 STRATEJİ

1 Kalkınma

Tarım Odaklı Sanayi

Afyonkarahisar ilindeki yeraltı ve yer üstü su kaynaklarının bolluğu, iklim şartlarının elverişliliği sayesinde tarımsal çeşitlilik görülmektedir. Tahılsal üretim ile meyve ve sebze üretimi tarıma büyük katkı sağlamaktadır. Et ve şeker ürünlerinde önemli markalara sahip olan Afyon'un gıda sanayi mamulleri, avantajlı konumundan ötürü çevre illerde pazarlama olanağına sahiptir. Tüm bu tarımsal ürünlerin işlenmesi için tarım sanayi işbirliğinin sağlanıp tarıma odaklı sanayinin gelişim göstermesi, ihtisas OSBlerin kurulması, üniversite-tarım-sanayi ilişkisinin oluşturulması, sektörün pazar payının arttırılması gerekmektedir.

2 Bütünleşme

Sektörler Arası İşbirliği

Hayvancılık-tarım ya da tarım-sanayi gibi birbirini destekleyen sektörlerin aktif durumda olduğu Afyon'da sektörler arası entegrasyonun sağlanması ve işbirliklerinin desteklenmesi önemlidir. İlin önemli gelir kaynağını oluşturan hayvancılık için yem bitkilerinin üretimine önem verilmeli; ayrıca arıcılık sektörü ile de önemli tarım ürününü oluşturan meyve yetiştiricileri arasında işbirliği sağlanmalıdır. Aynı şekilde tarımsal üretimin arttırılması için makineleşmeye gidilmesi, bunun için sanayiden destek alınması ortaya çıkan ürünün de tekrardan sanayi ortamında işlenip gıda sektörüne kazandırılması açısından sanayi-tarım işbirliği sağlanmalıdır.

3 Dönüşüm

Enerjinin Değişimi: Temiz Enerji

Afyonkarahisar'da Ömer-Gecek, Kızık-Uyuz, Gazlıgöl, Heybeli-Çay ve Sandıklı olmak üzere 5 jeotermal saha bulunmaktadır; fakat bu yüksek potansiyele sahip jeotermal kaynakların yeterince değerlendirilmediği görülmektedir. Çevre kirliliği açısından temiz enerjiye yönelim ihtiyacı göz önüne alınarak bu jeotermal sahalardan elde edilecek enerjinin sanayi ve konutlarda değerlendirilmesi; ayrıca daha düşük maliyetle örtü altı tarımı yapılmasını olanaklı kılması nedeniyle tarımda da kullanılması sağlanmalıdır. Yine de doğal kaynakları hammadde olarak kullanan sanayi tesisleri, üretim aşamasındaki kirleticilere karşı önlem almalı, çevrenin kirletilmesine ve kaynakların daha hızlı biçimde tükenmesine neden olmamalıdır.

EYLEM ÇERÇEVESİ

3 SEKTÖR

3 PROGRAM

3 PROJE

Gıda Sanayi

İşbirliği

Termal

Turizm

Eğitim

Bölge

Maden

Markalaşma

Katman

3 SEKTÖR

1 Gıda Sanayi

Doğadan Dönüşüme

Canlı hayvan değerleri göz önünde bulundurulduğunda; büyükbaş ve küçükbaş hayvan üretimi ve hayvansal ürün üretim bazında önemli bir potansiyele sahip olan Afyon'da gıda sanayi önemli bir yer tutmaktadır. Aynı şekilde tarımsal ürünlerin işlenmesi ve pazarlaması hususunda da yıldız değerler yaratmaktadır. Yumurta, sucuk, haşhaş ve şeker açısından önemli markalara sahiptir. Üretim veriminin ve çeşitliliğin artırılması sağlanmalı, gıda sanayine yönelik ihtisas OSBleri kurulmalı ve sektör içerisinde kurumsallaşmaya gidilip, yapılacak tanıtımlar ile ürün pazarlarının artırılması sağlanmalıdır.

2 Turizm

Çeşitlilik Gösteren Sektör

Doğal güzellikleri ve binlerce yıldır biriken kültür ve tarihi ile önemli bir turizm şehri olan Afyon, sahip olduğu termal kaynakları ile de günümüz turizm dünyasının yükselen yıldızı konumundaki sağlık turizmi ihtiyacını karşılayacak altyapıya sahip bir ildir. Turizmin yeni temalarla çeşitlendirilmesi, yeni mevsimlik tur güzergahlarının ortaya tasarlanması, turizm payının artması açısından önemlidir.

3 Maden

Yeraltının Sunduğu Zenginlik

Maden çeşitliliği ve rezervler bakımından son derece zengin olan Afyon'da özellikle mermer ve çimento hammaddeleri il ekonomisinde sürükleyici sektörlerin başında gelmektedir. Mermer kalitesi ve çeşitliliği ile de dünya ölçeğinde öneme sahiptir. Madencilik faaliyetleri sonucu ham olarak elde edilen madenlerin zenginleştirilebileceği ve uç ürünler haline dönüştürülebileceği ihtisas organize sanayi bölgelerinin kurulması, maden kaynakları sadece hammadde olarak değil katma değeri daha yüksek olan ürün haline dönüştürülerek pazarlanması, üniversitede ilgili programlar açılıp sektörü beslemelidir.

3 PROGRAM

1 İşbirliği

İlçeler Arası Yardımlaşma

Afyonkarahisar ilçeleri kendi içlerinde çeşitli kültürel ve ekonomik dinamikler oluşturmaktadır. Merkez ilçe kadar önemli yere sahip diğer ilçelerin kalkınma bazında gelişme kaydedebilmesi için sektörel benzerlik gösteren diğer ilçeler ile işbirliği içerisinde bulunması gerekmektedir. Bolvadin-Çobanlar-Çağ-Sultandağı tarım odaklı, Afyon-İncehisar-Emirdağ sanayi odaklı, Sandıklı-Dinar-Suhut gıda üretimi odaklı kümelenmeler gösteren bu ilçeler kendi içlerinde iletişim sağlayıp güç birliği oluşturmalıdır.

2 Eğitim

Üniversitenin Işığı ile Aydınlanma

Afyonkarahisar'da tarım, hayvancılık, sanayi ve maden gibi ekonomi dinamiklerinin yıllardır geleneksel yöntemler ışığında yapıldığı düşünülürse, değişen dünya koşullarına ayak uydurmak için modernizasyonun entegre edilmesi gerekmekte ve bunun için öncelikle uzman kadro ve kalifiye elemanların eğitilmesi gerekmektedir. Üniversitenin desteği ile eğitime önem verilmeli, açılacak kurslar ile yerel üreticilerin sağlıklı bilgilendirilmesi sağlanmalıdır. Nitelikli eleman yetiştirmek adına üniversitede gerekli birimler açılmalı, bilgi düzeyinin artmasına yönelik çalışmalar, bilimsel çalışmalara ve araştırma çalışmalarına destek verilmelidir. Ayrıca sosyal nüfusun gelişmesi adına da eğitim önem arz etmektedir. Kaliteli eğitime erişim yaygınlaştırılmalı, eğitim sistemi modernize edilip, eğitimin niteliği geliştirilmelidir.

3 Markalaşma

Yükselen Yıldız Değer:Afyon

Küreselleşme ile birlikte tüm dünyada hızla büyüyen lojistik açısından elverişli konumda olan Afyonkarahisar'ın, yeni açılan Zafer Havalimanı etkisi de düşünüldüğünde, yerel bazda bünyesinde barındırdığı markaların, günümüz pazarlama stratejisi dinamiklerinden olan markalaşma üzerine gidilerek dış pazara açılması gerekmektedir. Yerel üreticilerin kurumsallaşmaya gitmesi, ortak bir tanıtım çalışması yapmak için ciddi bir maddi kaynak oluşturulması, şehrin potansiyelini ve değerlerini iyi tanıtmak ve yeni pazar arayışına girmek hem Afyonkarahisar'ın tanıtılmasını, hem de şehrin markalaşmasına katkı sağlayacaktır.

3 PROJE

1 TERMAL

Sağlık

Dünyada değişen sağlık uygulamaları dikkate alındığında sağlık turizminin gelişen bir pazar olduğu göze çarpmaktadır. Afyonkarahisar'da bulunan termal tesislerde kurumsallaşmaya gidilmesi, üniversite işbirliği ile "Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon" alanında desteklenmesi, sahip olduğu tarihi ve doğal turistik programlarla entegrasyonun sağlanması ve reklamının yapılması gerekmektedir.

Enerji

Afyon'da jeotermal üretim gücünün artırılması için gerekli çalışmaların yapılması, bu enerjinin sanayide kullanımının teşvik edilmesi gerekmektedir. Ayrıca bu potansiyelin seracılıkta değerlendirilme şansının var olması sebebiyle bu yönde de yatırımlar teşvik edilmelidir.

Maden Suyu

Maden suyu jeolojik ve fiziksel olarak koruma altında tutulan yeraltı sularındandır. İhtiva ettiği minerallerle sağlık açısından yararlıdır. Maden suyu açısından zenginlik gösteren Afyon'da yeni maden suyu kaynaklarının bulunması, pazarda markasal çeşitliliğin rekabet açısından artırılması ve hijyenik depolama tesislerinin kurulması gerekmektedir.

3 PROJE

BÖLGE

Maden

Önemli ve çeşitli maden yatakları bulunan Afyon'da en önemli maden değeri mermer ve çimento hammaddesidir. Maden yataklarının yoğunluk gösterdiği İscehisar-Bayat-Bolvadin ve Dinar-Suhut bölgelerinde madencilik faaliyetlerinin bilinçli bir şekilde yürütülebilmesi için kamu ve özel sektör yönetim anlayışı geliştirilmelidir.

Tarım

Yeraltı ve yer üstü su kaynaklarının bolluğu ile organik tarım ve iyi tarım uygulamaları yapılabilecek arazi bolluğu dikkate alınırsa Sandıklı, Banaz, Simav ve Bolvadin alt bölgeleri tarım odaklı büyüme bölgesi ilan edilebilir. Ayrıca bu bölgedeki jeotermal kaynakların zenginliği göz önünde bulundurulduğunda örtü altı tarımın geliştirilmesi ve ürün çeşitliliğinin yıl içerisine dağılması sağlanmalıdır.

Gıda Sanayi

Tarım sektörüne bağlı gıda sanayisi de Afyon'un gelişmiş sanayi alanlarından biridir. Üretilen gıda sanayi mamulleri Afyonkarahisar'ın avantajlı konumundan ötürü çevre illerde pazarlama olanağına sahip olsa da pazar çapını genişletip önemli markalarla rekabet edebilecek potansiyele sahiptir. Sandıklı- Dinar-Suhut bölgesinde yoğunlaşmaya başlayan gıda sanayi hareketleri teşvik edilmelidir.

3 PROJE

KATMAN

Hitit-Frig Dönemi

Hitit döneminin önemli ticaret yolu olan ve Hisarköy, Bolvadin ve Dinar üzerinden Ege'ye ulaşan Kral Yolu üzerinde yürüyüş parkuru oluşturulmalı ve arkeolojik kazılarda bulunan dönemin eserleri sergilenmelidir. Hititlerden sonra Anadolu'daki egemen güçlerden bir diğeri olan Frigler ise mimari ve sanatsal açıdan birçok eser bırakmışlardır. Friglerin hüküm sürdüğü Afyonkarahisar, Eskisehir, Kütahya ve Ankara illeri arasında bölgesel işbirliği sağlanıp bölgede antik yürüyüş yollarına dayalı ve Frig eserlerinin görülebileceği yürüyüş parkurları belirlenmelidir.

Helen-Roma-Bizans Dönemi

Helenistik dönemde Afyon içerisinde kendi adına para basan 16 bağımsız kent devleti bulunmaktadır. Ayrıca 5 şehirden oluşan bölgesel kent birliği pentapolis vardır. Bizans döneminde ise dini merkez olarak kullanılmış, Abassam (Bayat ilçesi) Docimeum (İscehisar) ve Ayazın'de geniş bir sahaya yayılmış olan oyma kilise ve manastırlar, dini yapılara ait mimari kalıntılar M.S. 6.yüzyıldan başlayarak 10.yüzyıla kadar tarihlenme göstermiştir. Tüm bu eserlerin restorasyonunun yapılması, kültür turizmi açısından rotalarının çizilmesi ve tanıtımının yapılması gerekmektedir.

Türk Hâkimiyeti

Malazgirt zaferinden sonra Anadolu'daki Bizans dönemine son veren Selçuklular ile Afyon'un Türk hakimiyeti başlamıştır. Ulu Camii, Taş Külliyesi, Sahipata Kervansarayı bu dönemin önemli eserlerindedir. Osmanlı döneminde ise Karahisar çevresi merkez konumunda bulunmuştur. Osmanlı izlerinin ortaya çıkartılması, Kurtuluş savaşı izlerinin de bölge içindeki illerle işbirliği içerisinde ele alınıp, "Milli Mücadele Kentleri" başlığı altında ayrıca projelendirilmelidir.

BÖLÜM

05

AFYONKARAHİSAR'IN
GELECEĞİ İÇİN
10 TEMEL İLKEAFYONKARAHİSAR'IN GELECEĞİ İÇİN
10 TEMEL İLKE

1. Köprü: Bağlanan Ana Arter Yolları
2. Frig Vadisi: Medeniyetler Durağı
3. İhtisas OSB: Sanayinin Gelişme Üssü
4. Kurumsallaşma: Markalaşmada İlk Adım
5. Termal: Suyun Getirdiği Şifa
6. Mermer: Toprağın İçindeki Cevher
7. Jeotermal Enerji: Doğanın Hediyesi
8. Karahisar Kalesi: Kentin Bekçisi
9. Kompakt Kent: Sınırlara Uyum
10. Özgürlük: Anadolu'nun Kilidi

KÖPRÜ:Bağlanan Ana Arter Yolları

Afyonkarahisar, Türkiye'nin önemli yollarını Batı Anadolu'da birleştiren bir köprü görevi görmektedir. İstanbul'dan Antalya'ya kadar inen dikey yol aksı ile İzmir'i, Ankara ve Konya'ya bağlayan yatay aksların kesişiminde yer alan ilin bu özelliği kapalı coğrafyasına rağmen stratejik öneme sahip olmasını sağlamıştır.

38

01

FRİG VADİSİ: Medeniyetler Durağı

Afyonkarahisar, Eskişehir ve Kütahya arasında yer alan Frigya yaylaları, volkanik özellikli bir bölge olması sayesinde kolay işlenebilir bir toprak yapısına sahiptir. Bu özelliğinden dolayı çok eski çağlardan beri yerleşim için tercih edilmiştir. Yerleşen en eski halklardan biri olan Frigler, mezar odaları, sarnıç, ambarlar ve küçük şapeller ile sığınma ve barınma amaçlı yüzlerce mağara oymuşlar ve günümüze kadar bölgenin, adları ile anılmasını sağlamışlardır. Frig vadisi yeni bir senaryo ile yaşayan vadiye dönüştürülmelidir.

39

02

İHTİSAS OSB: Sanayinin Gelişme Üssü

Birçok sektörün bir arada yer aldığı klasik OSBlere nazaran sektörel uzmanlaşmaya olanak sağlamasıyla İhtisas OSB, tesislere daha fazla avantaj ve olanak sağlamaktadır. Afyonkarahisar'da pazarda geniş hacim kaplayan iki sektör olan gıda ve mermer ile ilgili ihtisas OSB'ler kurulmalıdır.

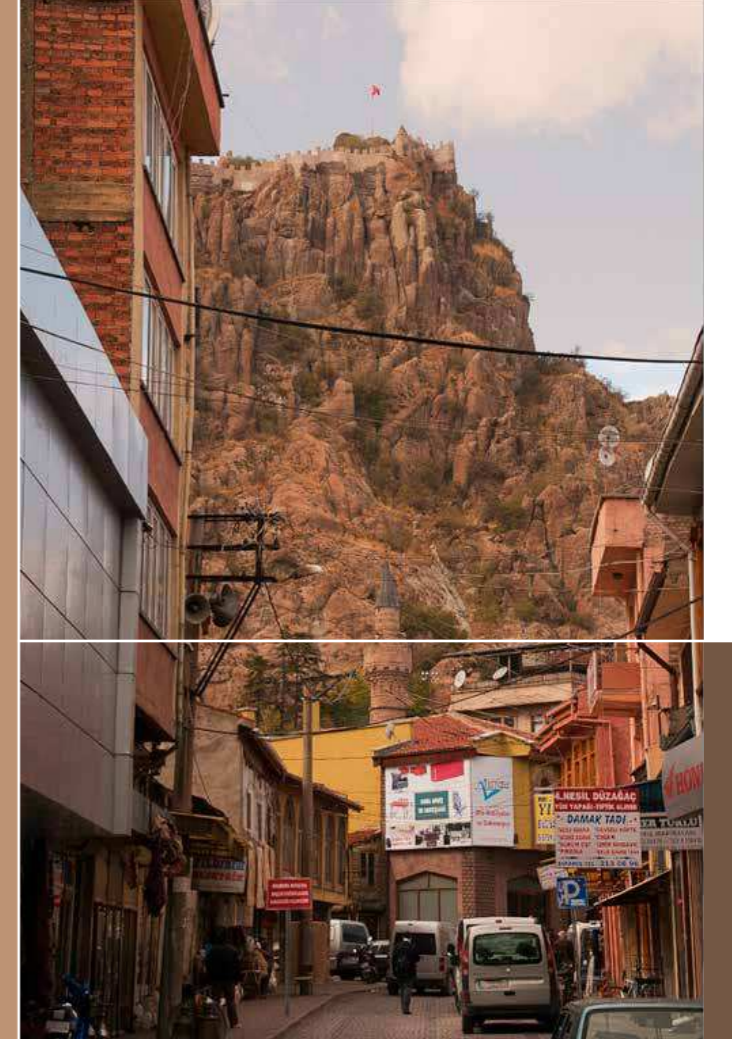

KURUMSALLAŞMA: Markalaşmada İlk Adım

Afyonkarahisar bünyesinde gıda ürünleri, yeraltı zenginlikleri, kaplıcaları ve tarihi değerleri gibi kendine has ve adıyla anılan birçok değer barındırmaktadır. Markalaşacak birçok potansiyeli olan şehrin en büyük sorunu, birçok üretimin günümüzde aile şirketi oluşumu içerisindeki ufak işletmeler dahilinde yapılmaktadır. Son yıllarda artan büyük kurumsallaşmış firmaların yaptığı tanıtımlar ile il adını duyurmaya başlayarak markalaşma ve yıldız olma yolunda ilerlemektedir.

04

03

TERMAL: Suyun Getirdiği Şifa

Turizm Bakanlığı tarafından T¼rkiye genelinde pilot b¼lge se¼ilen Afyonkarahisar'da termal b¼lge altyapı ¼alıřmaları s¼rmektedir. Geleceđin Termal Bařkenti olarak nitelendirilen ilde 5 farklı termal turizm merkezi bulunmakta olup bunlar: Gazlıg¼l Termal Turizm Merkezi, H¼dai Termal Turizm Merkezi, Heybeli Termal Turizm Merkezi, ¼mer-Gecek Termal Turizm Merkezidir.

MERMER: Toprağın İ¼indeki Cevher

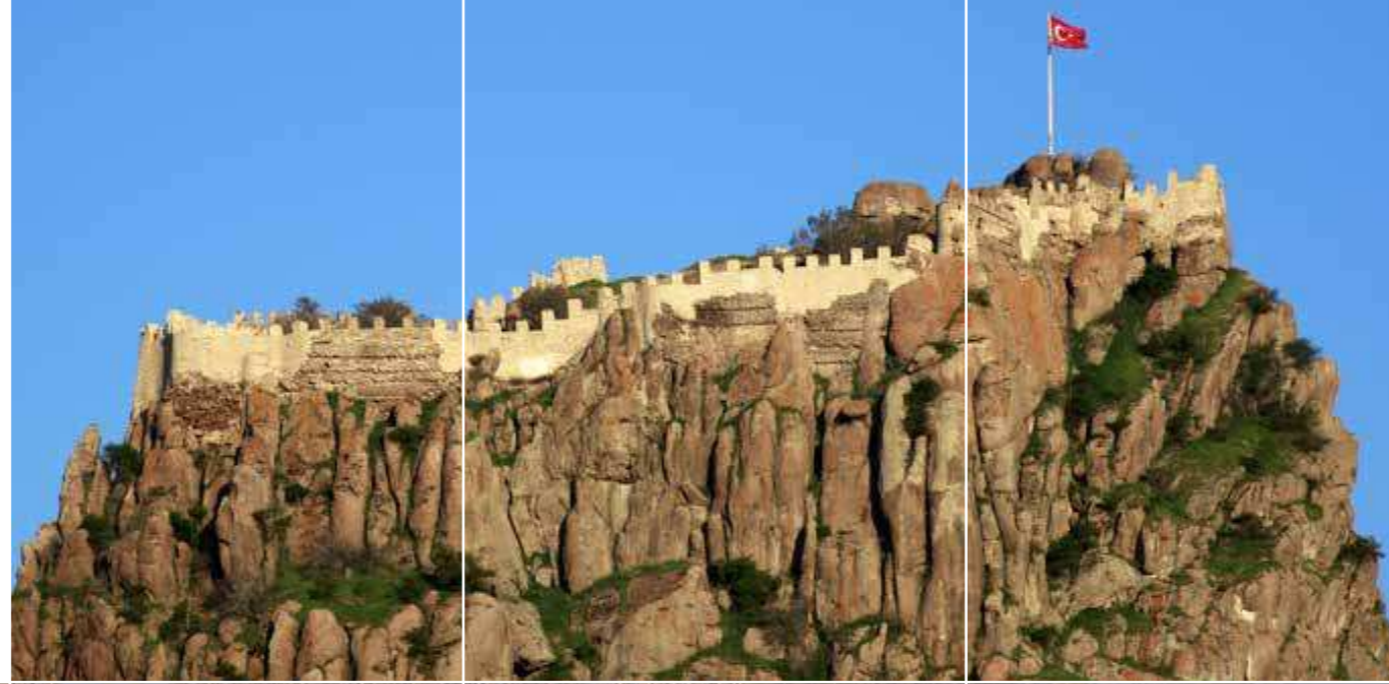
İscehisar-Bayat-Emirdağ b¼lgesi ile Dinar-Suhut arasında zengin mermer yataklarına sahip olan ilde İscehisar'da mermer ¼zerine kurulu bir İhtisas OSB bulunmaktadır. B¼y¼kl¼ k¼¼¼kl¼ 300 den fazla mermer işletmesinin bulunduğu il¼ede 3.000'den fazla kişi istihdam edilmektedir. B¼lgeden Afyonkarahisar Kaymak, Havai, Afyonkarahisar Şeker, Kaplan Postu, Afyonkarahisar G¼l, Afyonkarahisar Gri, Hareli, Beyaz Bal Sarısı, Patlıcan Moru, ¼ıtırlı ve Kirli t¼rlerinde 11 farklı mermerler ¼ıkarılmaktadır.

JEOTERMAL ENERJİ: Doğanın Hediyesi

Jeotermal enerji bakımından zengin potansiyele sahip Afyonkarahisar'da jeotermal enerjinin kullanım alanı her geçen gün artmaktadır. Geçmişte kaplıçalarda kullanılan bu enerji türü, günümüzde ise termal turizm, evlerin ısıtılması ve seracılık alanlarında kullanılmaktadır.

Mevcut 4 jeotermal alana alternatif olarak İhsaniye-Gazlıgöl-İscehisar bölgesinde 3 alan daha bulunmaktadır. Ancak bilinçsiz yapılan çıkarma işlemleri sonucunda ortaya çok miktarda ağır metal çıkmakta ve bu, çevrede bulunan canlıları ve doğal hayatı tehdit etmekle birlikte santral yakınında bulunan sağlık turizmi tesislerini de etkilemektedir.

07

KARAHİSAR KALESİ: Kentin Bekçisi

Bölgenin volkanik yapısından kaynaklı birçok tepeye sahip Afyonkarahisar ilinin şehir merkezinde 3 adet tepe bulunmaktadır. Bu tepelerden yerden yüksekliği 226 metre olan, doğal yükseltili bir kaya kütlesi üzerine Hitit İmparatoru II. Murşil tarafından M.Ö. 1340'li yıllarda yapıldığı tahmin edilen Karahisar Kalesi kurulmuştur. Daha sonra sırasıyla Frigler, Lidyalılar, Persler, Helenler, Bergama Krallığı, Pont Krallığı, Romalılar ve Bizanslılar, Emevi Devleti, Selçuklu Devleti, Sahipoğulları Beyliği, Germiyanogulları Beyliği, Büyük Timur İmparatorluğu, Osmanlı devleti tarafından fethedilmiş ve önemini korumuştur. Afyon halk kültüründe de çok önemli bir yere sahip olan kale, birçok efsaneye konu olmuş, üzerine maniler ve türküler yazılmıştır. Kentin simgesi olan Karahisar Kalesi'nin kent ile bütünleşmesini sağlayacak projeler geliştirilmelidir.

08

KOMPAKT KENT: Sınırlara Uyum

Afyonkarahisar'ın güneydoğusunda yer alan Kocatepe ve kent merkezinin içinde, volkanik yapılı Sivritepe ile üzerine yerleşimin olanaklı olmadığı 2 küçük tepecik daha bulunmaktadır. Kuzeyinde tarım arazileri olan Afyon'da, yerleşim tüm bu sınırlayıcı unsurlar dahilinde oluşmuştur. Kentin bu strüktüründen dolayı yerleşim kompakt bir görünüm sergilemektedir.

10

ÖZGÜRLÜK: Anadolu'nun Kilidi

Kurtuluş Savaşı'nın son evresi 26 Ağustos 1922'de Afyonkarahisar - Kocatepe'de başlayan Büyük Taarruz ile açılmış ve 9 Eylül 1922'de Türk Ordusu'nun İzmir'e girmesiyle sonuçlanmıştır. Anadolu'nun kilidi konumundaki kentin savunma ve taarruz gücü özgürlüğün simgesi olmuştur. Somut olmayan miras programı çerçevesinde tarihi süreci anlatan projeler geliştirilmelidir.

09

